

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Pracownia fizyczna I		13.2.0005	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Fizyki Doświadczalnej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	forma	stacjonarne
		moduł	fizyka
		specjalnościowy	Podstawowa
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Janina Heldt; Karolina Baranowska; dr Justyna Strankowska; prof. UG, dr hab. Ryszard Drozdowski; dr Joanna Gondek; dr hab. Marek Józefowicz; dr Sławomir Werbowy			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		10 Przedmiot w wymiarze 90h laboratorium: 45h w semestrze 2 i 45h w semestrze 3	
Ćw. laboratoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. laboratoryjne: 90 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2016/2017 letni, 2017/2018 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykonywanie doświadczeń - praca własna		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Wykonanie i opracowanie wszystkich wybranych z grafiku ćwiczeń oraz zaliczenie treści przedmiotu.	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

zakładany efekt kształcenia	Sprawozadania z wykonanych ćwiczeń	Ocena aktywności na zajęciach	mtd. dydak 3	mtd. dydak 4	mtd. dydak 5	mtd. dydak 6	mtd. dydak 7	mtd. dydak 8
Wiedza								
K_W02	+	+						
K_W03	+	+						
K_W13	+	+						
K_W14	+	+						
Umiejętności								
K_U02	+	+						
Kompetencje								
K_K06	+	+						
K_K07	+	+						
K_K09	+	+						

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczne:

1. Mechanika;
2. Opracowanie danych pomiarowych

Aby uczęszczać na zajęcia w sem. 3 należy zaliczyć:

1. Pracownię fizyczną I (sem. 1)
2. Termodynamikę

B. Wymagania wstępne

Znajomość fizyki i matematyki na poziomie szkoły średniej oraz 1 semestru studiów

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest poznanie podstawowych praw przyrody poprzez samodzielne przeprowadzenie i teoretyczne opracowanie wyników wybranych doświadczeń fizycznych.

Treści programowe

Metody pomiarowe z zakresu fizyki klasycznej z zastosowaniem technik elektronicznych. Planowanie pomiarów, budowa układów pomiarowych, wykonanie pomiarów, ocena niepewności pomiarów. Sprawdzanie podstawowych praw natury i obserwacje zjawisk zachodzących we wszechświecie poprzez wykonanie doświadczeń laboratoryjnych przedstawionych poniżej:

1. Mechanika

- M – 1 Rezonans akustyczny
- M – 2 Wyznaczanie momentu bezwładności bryły sztywnej; wahadło Oberecka
- M – 3 Wyznaczanie współczynnika lepkości cieczy metodą Oswalda
- M – 4 Wyznaczanie współczynnika lepkości cieczy; spadanie kulki w wiskozymetrze
- M – 5 Wyznaczanie modułu Younga metodą strzałki ugięcia
- M – 7 Zależności współczynnika lepkości od temperatury
- M – 8 Badanie przepływu powietrza
- M – 9 Wyznaczanie przyspieszenia ziemskiego przy pomocy wahadła rewersyjnego
- M – 12 Wyznaczanie modułu sztywności drutu metodą dynamiczną
- M – 14 Wyznaczanie momentu bezwładności wahadła Maxwella
- M – 16 Wyznaczanie przyspieszenia ziemskiego przy pomocy spadkownicy Atwooda
- M – 17 Dokładne ważenie ciał
- M – 18 Badanie żyroskopu
- M – 20 Wyznaczanie progu słyszalności oraz krzywych izofonicznych

2. Elektromagnetyzm i elektryczność

- E – 3 Prostowanie prądu zmiennego; układ Geatza
- E – 4 Wyznaczanie indukcyjności i pojemności w obwodzie prądu zmiennego
- E – 5 Cechowanie termopary
- E – 6 Obliczanie pojemności kondensatora przy pomocy krzywej rozładowania
- E – 7 Wyznaczanie oporu przy pomocy mostka Wheatstone'a
- E – 8 Charakterystyka żarówki o włóknie wolframowym oraz grzejnika z drutu oporowego
- E – 9 Badanie przesunięcia fazowego pomiędzy natężeniem i napięciem prądu zmiennego

- E – 11 Badanie transformatora
 E – 12 Wyznaczanie równoważnika miedzi i stałej Faradaya
 E – 15 Drgania relaksacyjne
 E – 18 Obwód rezonansowy RLC (układ szeregowy)
 E – 20 Wyznaczanie pola magnetycznego wewnątrz solenoidu przy pomocy hallotronu
 E – 21 Badanie czułości mostka Wheatstone'a
3. Termodynamika
- C – 1 Pomiar stosunku c_p/c_v metodą Clementa-Desormes'a
 C – 2 Wyznaczanie współczynnika prężności gazów przy pomocy termometru gazowego
 C – 3 Wyznaczanie współczynnika rozszerzalności termicznej ciał stałych
 C – 4 Wyznaczanie zależności temperatury wrzenia od ciśnienia oraz ciepła parowania wody
 C – 7 Wyznaczanie współczynnika przewodzenia ciepła powietrza
4. Optyki
- O – 1 Wyznaczanie stałej siatki dyfrakcyjnej
 O – 2 Analiza widm emisyjnych gazów przy pomocy spektroskopu przyzmatycznego
 O – 3 Dyfrakcja i interferencja światła laserowego
 O – 4 Wyznaczanie ogniskowych soczewek cienkich
 O – 5 Badanie fotoopornika
 O – 6 Pomiar ekstynkcji za pomocą spekola
 O – 7 Wyznaczanie promienia krzywizny soczewki metodą pierścieni Newtona
 O – 8 Wyznaczanie skręcalności właściwej roztworu cukru przy pomocy sacharymetru
 O – 9 Wyznaczanie współczynnika załamania światła oraz powiększenia obiektywu mikroskopu
 O – 10 Wyznaczanie współczynnika dyfuzji cieczy
 O – 11 Wyznaczanie współczynnika załamania szkła metodą kąta najmniejszego odchylenia
 O – 12 Polaryzacja światła przy przejściu przez polaroid; sprawdzanie prawa Malusa
 O – 14 Wyznaczanie zmiany współczynnika załamania powietrza przy pomocy interferometru Jamina
 O – 15 Badanie lokalnych zmian grubości płytek płasko-równoległych przy pomocy interferometru Haidingera

Wykaz literatury

- H. Szydłowski, Pracownia fizyczna, PWN 1997
 T. Dryński, Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki, t. 1-4, PWN 1980
 S. Szczeniowski, Fizyka doświadczalna, t. 1-4, PWN 1980
 D. Hallyday i R. Resnick - Fizyka, PWN 2005

Efekty kształcenia**(obszarowe i kierunkowe)**

K_W02 rozumie rolę eksperymentu fizycznego, matematycznych modeli teoretycznych przybliżających rzeczywistość oraz symulacji komputerowych w metodologii badań naukowych; ma świadomość ograniczeń technologicznych, aparaturowych i metodologicznych w badaniach naukowych

K_W03 wie, jak zaplanować i wykonać prosty eksperyment fizyczny oraz przeanalizować otrzymane wyniki; zna elementy teorii niepewności pomiarowych w zastosowaniu do eksperymentów fizycznych, zna jednostki podstawowe układu SI oraz jego najważniejsze jednostki pochodne; zna inne układy jednostek miar

K_W13 zna podstawowe przyrządy pomiarowe, ich budowę i zasadę działania oraz zastosowania prostych układów elektronicznych

K_W14 zna podstawowe zasady ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy

K_U02 posiada umiejętność wykonywania pomiarów podstawowych wielkości fizycznych; potrafi opracować, opisać i przedstawić wyniki prostych eksperymentów fizycznych i symulacji komputerowych; potrafi wykonywać analizy ilościowe oraz formułować na tej podstawie wnioski jakościowe; potrafi szacować niepewności pomiarowe

K_K06 ma świadomość profesjonalizmu i przestrzegania zasad etyki zawodowej

K_K07 ma poczucie odpowiedzialności za wspólnie

Wiedza

Student zna:

- zasady planowania i przeprowadzania doświadczeń fizycznych
- zasady działania podstawowych przyrządów pomiarowych
- zasady bezpieczeństwa podczas przeprowadzanie doświadczeń fizycznych
- zasady analizy dokładności pomiarów

Umiejętności

Student potrafi:

- opracować teorię zjawiska fizycznego i zaplanować przebieg odpowiedniego doświadczenia
- posługiwać się podstawowymi przyrządami pomiarowymi
- ocenić niepewności pomiarowe i porównywać z wynikami otrzymanymi przez innych badaczy

Kompetencje społeczne (postawy)

Student ma świadomość ograniczeń teoretycznych modeli fizycznych opisujących zjawiska fizyczne i rozumie że każdy pomiar obarczony jest określoną niepewnością pomiarową. Rozumie, że na obserwowane zjawiska fizyczne jak i społeczne ma wpływ wiele różnych czynników, które nie zawsze dają się uwzględnić w prostych modelach.

<p>realizowane zadania; potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role K_K09 potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy</p>	
<p>Kontakt fizjh@ug.edu.pl tel:585232269</p>	